

Werkplan 2024 inclusief kosten Stichting Faunabeheereenheid (FBE) Zuid-Holland

Ter toelichting op de begroting van de FBE Zuid-Holland voor 2024

Den Haag, september 2023.

1. INLEIDING	4
WERKPLAN EN TOELICHTING OP DE BEGROTING T.B.V. AANVRAAG BOEKJAARSUBSIDIE	4
MEERJARIG WERKPLAN EN AANPASSING OPZET BEGROTING	4
REGULIERE WERKZAAMHEDEN VAN DE FBE	4
EXTRA WERKZAAMHEDEN VAN DE FBE IN 2024: TWEE PROJECTEN EN EEN INTERPROVINCIAAL GANZENPLAN	5
TOENEMEN VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE FBE	6
BEGROTING 2024	6
2. STICHTING FAUNABEHEERENHEID ZUID-HOLLAND	7
POSITIE EN TAKEN FBE	7
ORGANISATIE VAN DE FBE	7
WILDBEHEERENHEDEN EN REGIOGROEPEN	8
INSPRAAK, OVERLEG, SAMENWERKING, ADVISERING EN ÉÉNLOKETFUNCTIE	9
3. ALGEMENE TOELICHTING OP DE BEGROTINGSPOSTEN	10
4. ALGEMENE WERKZAAMHEDEN T.B.V. HET FAUNABEHEER TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST	11
GEGEENSVERZAMELING T.B.V. FAUNABEERPLANNEN EN -BELEID	11
OVERZICHT GEGEENSVERZAMELING T.B.V. FAUNABEERPLANNEN EN -BELEID	13
ADVISING, AFSTEMMING, ONTHEFFINGEN EN JURIDISCHE PROCEDURES	14
OVERZICHT ADVISING, AFSTEMMING, ONTHEFFINGEN EN JURIDISCHE PROCEDURES	15
ÉÉNLOKETFUNCTIE	15
OVERZICHT ÉÉNLOKETFUNCTIE	16
BEHEER IN NATURA 2000-GEBIEDEN MOGELIJK MAKEN	16
OVERZICHT BEHEER IN NATURA 2000-GEBIEDEN MOGELIJK MAKEN	16
COÖRDINEREN VALWILDREGELING	17
OVERZICHT COÖRDINEREN VALWILDREGELING	17
SAMENWERKING MET EN ONDERSTEUNING VAN WILDBEHEERENHEDEN	17
OVERZICHT SAMENWERKING MET EN ONDERSTEUNING VAN WILDBEHEERENHEDEN	18
COMMUNICATIE	18
OVERZICHT COMMUNICATIE	18
PROJECT VERBETEREN GEGEENSVERZAMELING	18
OVERZICHT PROJECT VERBETEREN GEGEENSVERZAMELING	20
PROJECT VERBETEREN VALWILDREGELING	21
OVERZICHT PROJECT VERBETEREN VALWILDREGELING	21
5. OPSTELLEN FAUNABEHEERPLANNEN EN UITVOEREN FAUNABEHEER TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST	22
BEHEER GANZEN	22
OVERZICHT BEHEER GANZEN	22
BEHEER KNOBBELZWANEN, SMIENTEN EN MEERKOETEN	22
OVERZICHT BEHEER KNOBBELZWANEN, SMIENTEN EN MEERKOETEN	23
BEHEER MEEUWEN	23
OVERZICHT BEHEER MEEUWEN	23
BEHEER KRAAIACHTIGEN	23
OVERZICHT BEHEER KRAAIACHTIGEN	24
BEHEER JACHTSOORTEN	24
OVERZICHT BEHEER JACHTSOORTEN	25
BEHEER KONIJNEN	25

OVERZICHT BEHEER KONUNEN	25
BEHEER BEVERS	25
OVERZICHT BEHEER BEVERS	25
BEHEER HOEFDIEREN	26
OVERZICHT BEHEER HOEFDIEREN	26
BEHEER PREDATOREN	26
OVERZICHT BEHEER PREDATOREN	26
BEHEER VERWILDERDE DIEREN, (INVASIEVE) EXOTEN EN PLAAGDIEREN	27
OVERZICHT BEHEER VERWILDERDE DIEREN, (INVASIEVE) EXOTEN EN PLAAGDIEREN	27
BUSTELLEN FAUNABEHEERPLANNEN INCL. ADVIESVRAAG AAN DESKUNDIGEN	27
6. OVERHEADKOSTEN TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST	27
BESTUURSKOSTEN	27
KOSTEN VOOR KANTOORHUUR	28
KANTOORKOSTEN INCLUSIEF KOSTEN VOOR KANTOORAUTOMATISERING	28
AFSCHRIJVINGSKOSTEN	28
KOSTEN VOOR VERZEKERINGEN	28
ACCOUNTANTS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN	29
OVERZICHT OVERHEADKOSTEN	29
7. PERSONEELSKOSTEN TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST	29
SALARISSEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOENVOORZIENINGEN	29
OVERIGE PERSONEELSKOSTEN	30
OVERZICHT PERSONEELSKOSTEN	30
8. TOTAAL BEGROTING	30

1. INLEIDING

Werkplan en toelichting op de begroting t.b.v. aanvraag boekjaarsubsidie

In voorliggend werkplan 2024 staat een toelichting op de werkzaamheden van de Stichting Faunabeheereenheid Zuid-Holland (verder: de FBE) en op de kosten die deze werkzaamheden met zich meebrengen. Dit werkplan hoort bij de aanvraag van de FBE voor de begroting-boekjaarsubsidie 2024. De FBE voert in overleg en samenwerking met de provincie het provinciale faunabeleid uit. De FBE is in 2003 opgericht op verzoek van de provincie en de werkzaamheden van de FBE worden al vanaf de oprichting van de FBE volledig gesubsidieerd door de provincie Zuid-Holland.

Meerjarig werkplan en aanpassing opzet begroting

De provincie heeft in 2023 - In het kader van de herziening van het soortenbeleid - in de Omgevingsverordening Zuid-Holland vastgelegd dat de FBE de door haar uit te voeren werkzaamheden vastlegt in een werkplan voor minimaal drie en maximaal 6 jaren (art. 5.8 lid 6). De FBE is op het ogenblik bezig met het opstellen dit meerjarige werkplan. De FBE verwacht in het laatste kwartaal van 2023 een concept van het meerjarige werkplan naar de provincie te kunnen sturen voor de benodigde afstemming. In 2024 werkt de FBE nog met een werkplan en begroting voor één jaar omdat de subsidie voor 1 oktober 2023 moet worden aangevraagd. De opzet van het werkplan en de begroting 2024 is, vooruitlopend op het meerjarige werkplan, al aangepast: de werkzaamheden zijn overzichtelijker gecategoriseerd.

Reguliere werkzaamheden van de FBE

De reguliere werkzaamheden van de FBE zijn in grote lijnen:

- Het verzamelen van de voor het faunabeheer benodigde gegevens, de monitoring, evaluatie en bijstelling van het faunabeheer en het opstellen van het verplichte jaarverslag.
- Het ontwikkelen en opstellen van voorstellen voor provinciaal faunabeleid en provinciale faunabeheerplannen; dit in afstemming met de relevante Zuid-Hollandse partijen en zo nodig in afstemming met andere provincies en faunabeheereenheden.
- De aanvraag van goedkeuringsbesluiten, ontheffingen, opdrachten en vergunningen - ook ten behoeve van derden - die nodig zijn voor de uitvoering van het faunabeheer en het als belanghebbende verdedigen van deze besluiten in juridische procedures; dit in samenwerking met de provincie en de betrokken omgevingsdiensten.
- De ondersteuning van de wildbeheereenheden en andere organisaties en personen die betrokken zijn bij het faunabeheer (terreinbeheerders, agrariërs, jagers, bedrijven, gemeenten, waterschappen enz.), de coördinatie, stimulering en aansturing van de uitvoering van het faunabeheer.
- Het beoordelen van plannen van aanpak van uitvoerenden. Voor sommige diersoorten is het nodig dat het beheer plaatselijk planmatig wordt aangepakt. De uitvoerenden stellen dan - in samenspraak met de FBE - een plan van aanpak op dat uiteindelijk door de FBE wordt goedgekeurd. Plannen van aanpak zijn o.a. nodig voor beheer van de regionale

- populaties reeën en damherten, het nachtelijk afschot van vossen, het konijnenbeheer, het meeuwenbeheer in de havengebieden en bij beheer in de bebouwde kom,
- Het dienen als advies- kenniscentrum voor het faunabeheer en het geven van voorlichting over het faunabeheer.
- Werkzaamheden ten behoeve van de eigen organisatie: begroting, jaarrekening, huisvesting, bestuursvergaderingen enz.

Extra werkzaamheden van de FBE in 2024: twee projecten en een interprovinciaal ganzenplan

Verbeteren gegevensverzameling

Gegevens (data) zijn de ruggengraat van het faunabeleid en -beheer. Ze zijn o.a. nodig voor de onderbouwing van het faunabeheer in de faunabeheerplannen, voor de evaluatie van het beheer en voor het beleid. Er zijn veel gegevens beschikbaar maar uitbreiding en verbetering van de gegevensverzameling is nodig. De FBE voert daartoe in 2024 en 2025 een project uit. Dit project is nader toegelicht in hoofdstuk 4 van dit werkplan.

Verbeteren valwildregeling

Dieren die gewond zijn geraakt bij een aanrijding of door een andere oorzaak (bijvoorbeeld door honden of hekwerken) moeten zo snel mogelijk uit hun lijden worden verlost¹. Het gaat in eerste instantie om reeën en damherten maar ook andere dieren worden aangereden. In Zuid-Holland is er daartoe een valwildregeling die wordt uitgevoerd door de wildbeheereenheden onder coördinatie van de FBE. In het kader van deze regeling verzamelen de wildbeheereenheden ook gegevens over aanrijdingen en overige incidenten waardoor reeën en damherten gewond raken of overlijden (valwildgegevens). Als je maatregelen wilt treffen om deze aanrijdingen en overige incidenten te voorkomen, heb je eerst goede gegevens nodig over de opgetreden aanrijdingen en incidenten. Omdat veel instanties zijn betrokken bij het "afhandelen" van valwild, is er echter geen totaaloverzicht van deze gegevens. Daarnaast willen provincie en FBE de valwildregeling uitbreiden. Op het ogenblik kunnen alleen ree en damhert uit hun lijden worden verlost. Gezien het voorgaande voert de FBE in 2024 en 2025 een project uit ter verbetering van de valwildregeling en ter verbetering van de verzameling van valwildgegevens. Dit project is nader toegelicht in hoofdstuk 4 van dit werkplan.

Interprovinciaal ganzenplan

Landbouw en natuur ondervinden veel schade van ganzen. Ook kan de vliegveiligheid rondom Schiphol en Rotterdam The Hague Airport in gevaar komen. De faunabeheereenheden van de provincies Noord-Holland, Flevoland en Zuid-Holland stellen in 2023 en 2024 een gezamenlijk interprovinciaal ganzenfaunabeheerplan op. Ganzen trekken zich immers niets aan van provinciegrenzen. De FBE Zuid-Holland wil ook meer samenwerking zoeken met andere faunabeheereenheden en ziet dit project als een pilot daartoe. Het interprovinciale faunabeheerplan is nader toegelicht in hoofdstuk 4 van dit werkplan.

¹ of – als dat mogelijk en vanuit dierenwelzijnsoogpunt verantwoord is – naar een dierenopvang worden vervoerd.

Toenemen van de werkzaamheden van de FBE

De werkzaamheden van de FBE zijn de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen en nemen nog steeds toe. Dit heeft meerdere oorzaken. In de eerste plaats vragen de faunabeheerplannen steeds meer tijd en inspanning. Dit komt door het intensiever betrekken van belanghebbenden bij het opstellen van de faunabeheerplannen (bijvoorbeeld bij het interprovinciale ganzenplan en bij het faunabeheerplan voor bevers) en door de steeds hogere eisen die aan de faunabeheerplannen worden gesteld. Rechters toetsen steeds strikter en vragen cijfermatige en specifieke (bijvoorbeeld per regio) onderbouwing van het faunabeheer. In Zuid-Holland wordt tegen bijna alle besluiten rond het faunabeheer (hoger) beroep ingesteld. De rechtszaken zelf vragen veel tijd en inspanning en maken soms bijstelling van het faunabeheerplan nodig. De FBE ondersteunt provincie en Omgevingsdienst Haaglanden in de juridische procedures en verdedigt ook als belanghebbende de eigen aanvraag. In de tweede plaats breidt het beheer waarvoor de FBE verantwoordelijk is zich uit. Bijvoorbeeld het beheer van bevers, verwilderde damherten, verwilderde duiven in de bebouwde kom en ratten is recent toegevoegd aan het takenpakket van de FBE. In de derde plaats voert de FBE steeds meer werkzaamheden uit in het kader van de aansturing en coördinatie van het faunabeheer. Dit is nodig om de doelen van het faunabeheer te behalen en uitvoering conform het faunabeheerplan te bevorderen.

Begroting 2024

Door faunabeheer op basis van (provinciale) faunabeheerplannen wordt de lastendruk bij individuele grondgebruikers en grondeigenaren én de provincie aanzienlijk teruggebracht terwijl tegelijkertijd recht wordt gedaan aan het uitgangspunt van bescherming. Een planmatige aanpak biedt een betere waarborg voor de instandhouding van de populaties van de desbetreffende diersoorten dan wanneer elke grondgebruiker of jachthouder afzonderlijk, ieder voor zijn eigen gebied, het beheer voert². Als gegevens verzamelende, planvormende, uitvoerende, adviserende en service verlenende instantie tracht de FBE partijen zo goed mogelijk te bedienen. Om deze dienstverlening efficiënt te laten plaatsvinden en op een kwalitatief hoog niveau te brengen en te houden, zijn middelen noodzakelijk. Continuïteit in de planning en uitvoering van het faunabeheer is belangrijk omdat anders schade – economische maar ook schade aan bijvoorbeeld de openbare veiligheid of aan flora en fauna – kan ontstaan. In de begroting 2024 wordt getracht op een verantwoorde wijze invulling te geven aan de doelstelling en daarmee kwaliteit en continuïteit te waarborgen. De begroting 2024 komt met € 874.500 ongeveer € 200.000 hoger uit dan de begroting van 2023. Dit komt door de toegenomen werkzaamheden van de FBE en de extra werkzaamheden die de FBE in 2024 uitvoert.

² Deze zin is een citaat uit In de Memorie van toelichting op het Besluit Faunabeheer, een algemene maatregel van bestuur van de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet introduceerde de faunabeheereenheid als het orgaan dat verantwoordelijk is voor het vormgeven en uitvoeren van het faunabeheer.

2. STICHTING FAUNABEHEEREENHEID ZUID-HOLLAND

Positie en taken FBE

De positie en taken van de FBE zijn grotendeels vastgelegd in de Wet natuurbescherming (verder: de wet), de Omgevingsverordening Zuid-Holland en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland. In de statuten van de FBE staat: "De Stichting heeft ten doel te functioneren als faunabeheereenheid in de zin van de wet." De taken van de FBE kun je als volgt samenvatten: het - op basis van het provinciale faunabeleid en de wettelijke regelgeving - vormgeven en uitvoeren van duurzaam en effectief faunabeheer waarbij rekening wordt gehouden met de bescherming van verschillende maatschappelijke belangen.

Faunabeheer wordt alleen uitgevoerd als in het wild levende dieren te veel schade aanrichten aan één of meerdere maatschappelijke belangen. De belangrijkste in de wet opgenomen belangen zijn: de bescherming van de volksgezondheid en openbare veiligheid, de veiligheid van het luchtverkeer, de bedrijfsmatige landbouw en de flora en fauna. De maatregelen van het faunabeheer zijn: het nemen van preventieve maatregelen (werende en verjagende middelen en habitatbeheer) en het ingrijpen op de populatie door het vangen en/doden van dieren of door het bewerken van nesten en eieren. Ingrepen op de populatie vinden alleen plaats als preventieve middelen het probleem niet kunnen oplossen. Faunabeheer vindt alleen plaats in zover er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de betreffende populatie in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Tenslotte staan er in het faunabeheerplan - conform de wet - passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van de schade.

Organisatie van de FBE

De FBE is een stichting waarin organisaties van grondeigenaren en -gebruikers en maatschappelijke organisaties samenwerken. De FBE heeft een bestuur, een bureau en een uitvoeringsorganisatie.

Vertegenwoordigers van de in de FBE samenwerkende organisaties vormen, samen met een onafhankelijke voorzitter, het bestuur van de FBE. De onafhankelijke voorzitter wordt benoemd door het bestuur van de faunabeheereenheid op voordracht van Gedeputeerde Staten (art. 5.9 Omgevingsverordening Zuid-Holland). Het bestuur vergadert ongeveer zes keer per jaar.

Het bureau van de FBE heeft vaste medewerkers en huurt daarnaast deskundigen in.

De uitvoering van het faunabeheer in Zuid-Holland gebeurt onder verantwoordelijkheid van de FBE. De uitvoerders zijn jachtaktehouders, wildbeheereenheden, terreinbeherende organisaties, agrariërs, bedrijven, gemeenten, waterschappen enz. De FBE geeft toestemming voor het faunabeheer via Dora, haar digitale registratiesysteem. Een aanvrager van toestemming moet een account hebben in Dora. Op het ogenblik heeft Dora ongeveer 2.500 accounts.

In het bestuur van de FBE hebben zitting:

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag
tel (085) 210 3628 | info@fbez.nl | www.fbez.nl

1. Een onafhankelijke voorzitter;
2. Een vertegenwoordiger namens de Federatie Particulier Grondbezit;
3. Een vertegenwoordiger namens Natuurmonumenten en Zuid-Hollands Landschap;
4. Een vertegenwoordiger namens LTO Noord;
5. Een vertegenwoordiger namens de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer;
6. Een vertegenwoordiger namens de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren en de Vereniging Boerennatuur Zuid-Holland;
7. Een vertegenwoordiger van Staatsbosbeheer is agendalid.

Het bureau van de FBE heeft op het ogenblik de volgende vaste medewerkers:

1. Een directeur (1 fte);
2. Een juridisch adviseur (0,44 fte);
3. Een projectleider (0,89 fte)³;
4. Een senior medewerker monitoring en uitvoering (1 fte);
5. Een medewerker (financiële) administratie (0,56 fte).

Wildbeheereenheden en regiogroepen

De FBE werkt nauw samen met en ondersteunt de 15 Zuid-Hollandse wildbeheereenheden (WBE's) om een planmatig en regionaal ingebed faunabeheer te verzekeren. Wildbeheereenheden zijn verenigingen van jachthouders met een jachtakte en anderen die het door de faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplan uitvoeren in hun werkgebied en bevorderen dat het faunabeheer wordt uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders. Ook grondgebruikers en terreinbeheerders moeten lid kunnen worden van de wildbeheereenheid (art. 3.14 lid 1 Wet natuurbescherming). De eigenaar of pachter of vruchtgebruiker van de grond of de huurder van het jachtrecht is jachthouder. Een jachthouder heeft een jachtakte nodig om faunabeheer met het geweer uit te kunnen voeren. Alternatief is dat hij jachtaktehouders toestemming geeft om op te treden. De FBE heeft ook vier regionale beheergroepen ingesteld waar de plaatselijke terreinbeheerders en WBE's het (ganzen)beheer afstemmen, evalueren en bijstellen.

³ De openstaande vacature voor deze functie is per 1 november 2023 ingevuld.

Overleg met en advisering aan provincie

De FBE overlegt regelmatig met de provincie op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau. De FBE adviseert Gedeputeerde Staten gevraagd en ongevraagd over het beleid. De FBE is altijd bereid om het faunabeheer toe te lichten aan Provinciale Staten en heeft dat in het verleden ook regelmatig gedaan. Met de Omgevingsdienst Haaglanden en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid vindt regelmatig overleg plaats.

Landelijk overleg

Elke provincie heeft een faunabeheereenheid. De provinciale faunabeheereenheden overleggen regelmatig met elkaar (FBENL-overleg). Namens FBENL zit de FBE Zuid-Holland geregeld in landelijke werk- of taakgroepen.

Samenwerkingsprojecten met andere faunabeheereenheden

De FBE heeft een samenwerkingsverband met de faunabeheereenheden van Noord-Holland, Utrecht en Zeeland voor het vangen van ganzen in de rui. De faunabeheereenheden van Noord-Holland en Zuid-Holland hebben een gezamenlijk faunabeheerplan voor de damherten die zich bevinden in en rond de duingebieden tussen IJmuiden en Den Haag. De faunabeheereenheden van Noord-Holland, Flevoland en Zuid-Holland zijn bezig met het opstellen van een interprovinciaal ganzenplan (met de faunabeheereenheid van Utrecht wordt afgestemd).

Éénloketfunctie

Als er geen faunabeheerplan is voor een soort en deze soort toch schade veroorzaakt, kunnen derden een aanvraag voor ontheffing doen bij de Omgevingsdienst Haaglanden om de schade te kunnen bestrijden. In de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming heeft de provincie geregeld dat deze aanvragen via de FBE lopen. Dat betekent dat de FBE het verzoek tot ontheffing indient en dat de ontheffing aan de FBE wordt verleend. De FBE schrijft de toestemming vervolgens door naar de uitvoerder. De FBE doet daarnaast dienst als loket voor vragen van uitvoerders, terreinbeheerders, agrariërs, burgers, overheidsorganisaties, bedrijven en media over het faunabeheer.

3. ALGEMENE TOELICHTING OP DE BEGROTINGSPOSTEN

Provincie en FBE hebben afgesproken dat een meerjarig werkplan de basis wordt voor meerjarige afspraken over de financiering van de FBE vanaf 2025. Vooruitlopend hierop is de opzet van de begroting 2024 aangepast t.o.v. de opzet in voorgaande jaren. In deze nieuwe opzet staan de uit te voeren werkzaamheden, onderverdeeld naar categorie, centraal.

De begroting heeft vier onderdelen:

1. Algemene werkzaamheden ten behoeve van het faunabeheer

De kerntaak van de FBE is het opstellen van faunabeheerplannen en de coördinatie, aansturing en evaluatie van het faunabeheer. De algemene werkzaamheden hiervoor zijn in het eerste deel van de begroting opgenomen. Het betreft in grote lijnen: het verzamelen van de voor de faunabeheerplannen benodigde gegevens, het mogelijk maken van het faunabeheer door de

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag

tel (085) 210 3628 | info@fbezh.nl | www.fbezh.nl

aanvraag en verdediging in juridische procedures van ontheffingen, de ondersteuning van en communicatie naar de uitvoerders van het faunabeheer en de werkzaamheden die samenhangen met de éénloketfunctie van de FBE.

Bijna al deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de werknemers van de FBE. De kosten die onder 1 zijn opgenomen, zijn kosten voor inhuur en vergoedingen e.d.; de kosten voor de werknemers staan onder 4 (personeelskosten).

2. Opstellen faunabeheerplannen en uitvoeren faunabeheer

In het tweede deel van de begroting staan de werkzaamheden, - gerangschikt per diersoort, -die de FBE uitvoert ten behoeve van het beheer van de betreffende diersoort. Het gaat om de volgende werkzaamheden: het opstellen van faunabeheerplannen en de coördinatie, aansturing en evaluatie van het faunabeheer.

Veel van deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de werknemers van de FBE. De kosten die onder 2 zijn opgenomen, zijn kosten voor vergoedingen en voor inhuur van deskundigen en wetenschappers e.d.; de kosten voor de werknemers staan onder 4 (personeelskosten).

3. Overheadkosten

In het derde deel van de begroting zijn de kosten opgenomen voor de eigen organisatie (overheadkosten). Het betreft de kosten voor bestuur, kantoor, verzekeringen en financiële administratie en verantwoording.

Er worden ook werkzaamheden uitgevoerd voor de eigen organisatie. Deze zijn: ondersteunen bestuur, financiële administratie en -verantwoording, opstellen werkplan, aanvragen subsidie en het op orde houden van de werkorganisatie en het kantoor. De werknemers van de FBE verrichten bijna al deze werkzaamheden. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder 4 (personeelskosten).

4. Personeelskosten

In het vierde deel van de begroting zijn de kosten voor de werknemers van de FBE opgenomen.

4. ALGEMENE WERKZAAMHEDEN T.B.V. HET FAUNABEHEER TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST

Gegevensverzameling t.b.v. faunabeheerplannen en -beleid

Gegevens (data) zijn de ruggengraat van het faunabeleid en -beheer. Ze zijn nodig om te bepalen waar ingrijpen nodig en gerechtvaardigd is, wat de invloed van het ingrijpen is op de betreffende populatie en om de effectiviteit van het beheer te evalueren.

In een faunabeheerplan moeten meerjarige populatiegegevens, beheergegevens en gegevens over schade zijn opgenomen. De FBE verzamelt en analyseert deze gegevens en stelt ook, conform de wettelijke verplichting (art. 3.12 lid 6 Wet natuurbescherming), een jaarverslag op.

Digitaal registratiesysteem (Dora)

De FBE heeft een digitaal registratiesysteem (Dora) voor het verzamelen van gegevens. Via dit systeem geeft de FBE ook toestemming voor de uitvoering van het faunabeheer. De FBE onderhoudt Dora in samenwerking met het bedrijf dat het systeem heeft ontwikkeld. Als de praktijk erom vraagt, kunnen er snel aanpassingen in het systeem worden doorgevoerd. De wildbeheereenheden voeren ook taken uit in Dora. De FBE doet dienst als helpdesk voor Dora. Dora heeft veel gebruikers, er zijn op het ogenblik ongeveer 2.500 gebruikersaccounts. De FBE gebruikt daarnaast GIS om de verzamelde gegevens te analyseren en weer te geven op kaarten. De FBE stelt GIS ter beschikking aan de WBE's. Hierdoor hebben de WBE's de beschikking over kaarten en kunnen ze het beheer in hun werkgebied evalueren en bijstellen.

Populatiegegevens

de FBE gebruikt populatiegegevens die zijn verzameld door derden en "eigen" gegevens d.w.z. voert zelf tellingen uit/laat tellingen uitvoeren. Het uitgangspunt is dat de gegevens van derden worden gebruikt, alleen als deze onvoldoende zijn voor de faunabeheerplannen, wordt een FBE-telling uitgevoerd. Op het ogenblik gaat het om de volgende provincie-breed uitgevoerde FBE-tellingen:

- januari-telling hazen met warmtebeeldkijkers;
- midwintertelling knobbelzwanen;
- voorjaarstelling hazen, konijnen, fazanten (wildsoorten);
- voorjaarstelling knobbelzwanen;
- voorjaarstelling damhert en ree en;
- zomertelling ganzen.

Daarnaast voeren uitvoerders van het konijnenbeheer t.b.v. de monitoring/bijstelling van het beheer in het voorjaar een konijntelling uit.

De tellingen worden uitgevoerd door wildbeheereenheden, terreinbeheerders en derden. De tellers registreren de telgegevens in Dora. De telgebieden zijn ingetekend in Dora. De FBE organiseert de tellingen en verwerkt de gegevens. De resultaten en analyse van de zomertelling ganzen laat de FBE opnemen in een rapport dat wordt opgesteld door een extern bureau.

Voortdurend aandachtspunt is de verbetering van de tellingen. Op het ogenblik, doorlopend naar 2024, zijn er drie trajecten: evalueren en bijstellen protocol januari-telling hazen, verbeteren protocol voorjaarstelling wildsoorten en verbeteren protocol zomertelling ganzen. De januari-telling hazen is een telling met warmtebeeldkijkers die in 2023 voor de eerste keer is uitgevoerd op basis van een door de FBE opgesteld protocol. Het verbeteren van de voorjaarstelling wildsoorten gebeurt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Landbouw, Natuur en

Voedselkwaliteit, de FBE Zuid-Holland is hierbij betrokken. De verbetering van het telprotocol voor de zomertelling ganzen gebeurt door de provinciale faunabeheereenheden gezamenlijk.

Beheergegevens

De beheergegevens zijn de gegevens over het uitgevoerde faunabeheer: bewerkte eieren en nesten, afschot en gevangen en gedode dieren. De uitvoerders van het faunabeheer - o.a. jachtaktehouders, wildbeheereenheden, bedrijven en gemeenten - hebben een account in Dora en krijgen toestemming voor de uitvoering via Dora. Zij registreren de beheergegevens op locatie en tijdstip in Dora. De FBE controleert en verwerkt de gegevens.

Schadegegevens

Schadegegevens zijn gegevens over schade die dieren hebben veroorzaakt. De gegevens over getaxeerde landbouwschade worden verzameld door BIJ12. De FBE verzamelt gegevens over aanrijdingen en valwild, incidenten met meeuwen in het havengebied en daarnaast worden er gegevens opgenomen in plannen van aanpak en regioplannen.

Verstrekken gegevens aan derden

De FBE verstrekt op verzoek gegevens aan derden met name t.b.v. (evaluatie van) beleid aan de provincie en ten behoeve van onderzoek aan wetenschappelijke instellingen en onderzoeksbureaus. Aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid en politie levert de FBE in het kader van toezicht en handhaving gegevens na een schriftelijke vordering daartoe.

Kosten voor gegevensverzameling t.b.v. faunabeerplannen en -beleid

De werknemers van de FBE voeren de meeste werkzaamheden rond de gegevensverzameling zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Onder de begrotingspost "gegevensverzameling t.b.v. faunabeerplannen en -beleid" zijn de kosten opgenomen voor het digitale registratiesysteem (Dora), de Gis-abonnementen, de vergoedingen aan derden voor de tellingen, het laten opstellen van het rapport over de ganzentelling en voor advies door deskundigen in de lopende trajecten voor evaluatie en bijstelling van de tellingen. Deze kosten worden begroot op € 40.000.

Overzicht gegevensverzameling t.b.v. faunabeheerplannen en -beleid

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Onderhouden van het digitale registratiesysteem (Dora) van de FBE.
- Dienst doen als helpdesk voor Dora.
- Verlenen van toestemming via Dora voor de uitvoering van het faunabeheer.
- Opstellen jaarverslag.
- Verzamelen en analyseren van populatie-, beheer- en schadegegevens.
- Uitvoeren en verwerken van de volgende tellingen: januari-telling hazen met warmtebeeldkijkers, midwintertelling knobbelzwanen, voorjaartelling hazen, konijnen, fazanten (wildsoorten), voorjaartelling knobbelzwanen, voorjaartelling damhert en ree en zomertelling ganzen.

- Evalueren en bijstellen van de januari-telling hazen, voorjaarsstelling wildsoorten en de zomertelling ganzen.
- Het verstrekken van gegevens aan derden.

De werknemers van de FBE voeren de meeste werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost “personeelskosten”. De kosten voor het digitale registratiesysteem (Dora), de Gis-abonnementen, de vergoedingen aan derden voor de tellingen, het laten opstellen van het rapport over de ganztelling en voor advies door deskundigen in de lopende trajecten voor evaluatie en bijstelling van de tellingen, worden begroot op € 40.000.

Advisering, afstemming, ontheffingen en juridische procedures

De provincie is het bevoegde gezag voor het faunabeheer. Een faunabeheerplan treedt in werking na goedkeuring door Gedeputeerde Staten. Nadat het bestuur van de FBE een faunabeheerplan heeft vastgesteld, dient de FBE het verzoek tot goedkeuring in. Er zijn in de regel ontheffingen nodig om het beheer uit het faunabeheerplan uit te kunnen voeren. De Omgevingsdienst Haaglanden verleent die ontheffingen voor Gedeputeerde Staten. De FBE vraagt de ontheffingen aan bij de Omgevingsdienst Haaglanden met als onderligger het goedgekeurde faunabeheerplan. In uitzonderingsgevallen vindt beheer plaats op basis van een opdracht zonder onderliggend faunabeheerplan. De Omgevingsdienst Haaglanden geeft deze opdrachten af op basis van een onderbouwd verzoek. Inspecteurs van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid houden namens Gedeputeerde Staten toezicht op het faunabeheer. Ontheffingen en opdrachten zijn vatbaar voor bezwaar en (hoger) beroep. Het GS-besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan is daarnaast in sommige gevallen⁴ vatbaar voor bezwaar en (hoger) beroep. Bijna alle besluiten worden aangevochten. De FBE participeert als belanghebbende in de juridische procedures.

De FBE stemt de inhoud van de faunabeheerplannen af met de provincie, Omgevingsdienst Haaglanden en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Ook t.a.v. de besluiten en juridische procedures vindt afstemming plaats. Eenmaal per zes weken is er een voortgangsoverleg tussen provincie, omgevingsdiensten en FBE. Daarnaast zijn er regelmatig overleggen over specifieke onderwerpen. Provincie, Omgevingsdienst Haaglanden, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en FBE voeren allemaal werkzaamheden rond het faunabeheer uit en werken daarbij ook samen. Het is nodig om afspraken te maken over deze samenwerking (ketenafspraken), o.a. over wie welke werkzaamheden uitvoert, de afstemming en de te volgen procedures en planning. Het proces om tot deze afspraken te komen is in 2022 opnieuw opgepakt door de provincie maar het proces ligt op het ogenblik stil. De FBE acht het vastleggen van samenwerkingsafspraken van groot belang met het oog op verbeteren van efficiëntie en resultaten in de gehele keten en zet zich in om in 2024 de afspraken definitief vastgelegd te krijgen.

De FBE adviseert Gedeputeerde Staten gevraagd en ongevraagd over het beleid. De FBE is altijd bereid om het faunabeheer toe te lichten aan Provinciale Staten en heeft dat in het verleden ook regelmatig gedaan.

⁴ Als het faunabeheerplan uitvoering van een provinciale of landelijke vrijstelling mogelijk maakt.

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag

tel (085) 210 3628 | info@fbezh.nl | www.fbezh.nl

Kosten voor advisering, afstemming, ontheffingen en juridische procedures

De werknemers van de FBE voeren de werkzaamheden rond advisering, afstemming, ontheffingen en juridische procedures zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Er worden geen andere kosten gemaakt.

Overzicht advisering, afstemming, ontheffingen en juridische procedures

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Overleggen over en vastleggen van afspraken over samenwerking en afstemming tussen provincie, Omgevingsdienst Haaglanden, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en FBE (ketenafspraken).
- Adviseren en ondersteunen van provincie, Omgevingsdienst Haaglanden en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- Afstemmen faunabeheerplannen met provincie, Omgevingsdienst Haaglanden en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- Aanvragen van de voor de uitvoering van het faunabeheer benodigde besluiten.
- Voorbereiden van en als belanghebbende deelnemen aan juridische procedures.
- Regelmatig overleggen met provincie, Omgevingsdienst Haaglanden en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid over voortgang, besluiten en juridische procedures.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Er worden geen overige kosten gemaakt.

Éénloketfunctie

De éénloketfunctie van de FBE heeft twee componenten:

1. Het aanvragen van ontheffingen voor derden.
2. Het dienst doen als kennis- en adviescentrum.

Als er geen faunabeheerplan voor een soort is en deze soort toch schade veroorzaakt, kunnen derden een aanvraag voor ontheffing doen bij de Omgevingsdienst Haaglanden om de schade te kunnen bestrijden. In de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming heeft de provincie geregeld dat deze aanvragen via de FBE lopen. De FBE dient het verzoek tot ontheffing in en de ontheffing wordt aan de FBE verleend. De FBE schrijft de toestemming vervolgens door naar de uitvoerder. Dit betekent dat de FBE o.a. de aanvrager adviseert en ondersteunt bij de onderbouwing van de aanvraag en daarnaast de aanvraag afstemt met de Omgevingsdienst Haaglanden.

De regelgeving voor het faunabeheer is ingewikkeld en bij de uitvoering zijn veel instanties en mensen betrokken. De FBE doet dienst als loket voor vragen van uitvoerders, terreinbeheerders, agrariërs, burgers, overheidsorganisaties, bedrijven en media over het faunabeheer.

Kosten voor éénloketfunctie

De werknemers van de FBE voeren de werkzaamheden voor de éénloketfunctie zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Er worden geen overige kosten gemaakt.

Overzicht éénloketfunctie

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Het aanvragen van ontheffingen voor derden.
- Het dienst doen als kennis- en adviescentrum.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Er worden geen andere kosten gemaakt.

Beheer in Natura 2000-gebieden mogelijk maken

Om de doelen van het faunabeheer te bereiken, kan het nodig zijn om in Natura 2000-gebieden beheer uit te voeren. In het recent vernieuwde soortenbeleid is opgenomen dat in de Natura 2000-beheerplannen de (on)mogelijkheden voor faunabeheer worden vastgelegd. Dit is de meest efficiënte en kenbare manier om noodzakelijk faunabeheer in Natura 2000-gebieden mogelijk te maken. De FBE heeft met de provincie afgesproken dat de FBE een overzicht van het uit te voeren faunabeheer in een gebied aanlevert op het moment dat dit in het proces van het opstellen van het betreffende Natura 2000-beheerplan noodzakelijk is. De FBE maakt dit overzicht in overleg met de gebiedspartners en met het oog op de doelen van het faunabeheer. Om dit werk te kunnen plannen en uitvoeren moet de FBE wel weten wanneer het overzicht voor een bepaald gebied moet worden aangeleverd. De provincie heeft toegezegd deze informatie aan de FBE te verstrekken. Op het ogenblik heeft de FBE deze informatie nog niet ontvangen waardoor het voor de FBE nog niet duidelijk is welke werkzaamheden in 2024 worden uitgevoerd.

Kosten voor Beheer in Natura 2000-gebieden mogelijk maken

De werknemers van de FBE voeren de werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Er worden geen andere kosten gemaakt.

Overzicht beheer in Natura 2000-gebieden mogelijk maken

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Desgevraagd aanleveren van een overzicht van het uit te voeren faunabeheer in een Natura 2000-gebied.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Er worden geen andere kosten gemaakt.

Coördineren valwildregeling

Dieren die gewond zijn geraakt bij een aanrijding of door een andere oorzaak (bijvoorbeeld door honden of hekwerken) moeten zo snel mogelijk uit hun lijden worden verlost⁵. In Zuid-Holland is er daartoe een valwildregeling voor reeën en damherten die wordt uitgevoerd door vrijwilligers van de wildbeheereenheden onder coördinatie van de FBE. De regeling wordt uitgevoerd in afstemming met de politie en overige betrokken instanties. De FBE organiseert ieder jaar een bijscholingsdag voor de valwildafhandelaars.

Kosten voor coördineren valwildregeling

De werknemers van de FBE voeren de meeste werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Onder de begrotingspost "kosten voor coördineren valwildregeling" zijn de kosten opgenomen voor de bijscholingsdag. Deze kosten worden begroot op € 10.000.

Overzicht coördineren valwildregeling

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Het coördineren van de valwildregeling.
- Het organiseren van een bijscholingsdag voor valwildafhandelaars.

De werknemers van de FBE voeren de meeste werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". De kosten voor het de bijscholingsdag worden begroot op € 10.000.

Samenwerking met en ondersteuning van wildbeheereenheden

De wildbeheereenheden (WBE's) bevorderen dat het faunabeheerplan goed wordt uitgevoerd in hun werkgebied. Ze voeren ook taken ten behoeve van de gegevensverzameling uit. De FBE werkt nauw samen met en ondersteunt de 15 Zuid-Hollandse wildbeheereenheden om een planmatig en regionaal ingebed faunabeheer te bevorderen. De FBE overlegt regelmatig met de WBE's en stuurt regelmatig nieuwsbrieven met updates over faunabeheerplannen, ontheffingen, toestemmingverlening, tellingen, Dora en bijzondere ontwikkelingen naar de WBE's en hun leden. De FBE adviseert de WBE's over specifieke vraagstukken. Tenslotte organiseert de FBE bijeenkomsten voor de WBE's over bepaalde onderwerpen, bijvoorbeeld ter bijscholing.

Kosten voor samenwerking met en ondersteuning van wildbeheereenheden

De werknemers van de FBE voeren de meeste werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Onder de begrotingspost "kosten voor samenwerking met en ondersteuning van wildbeheereenheden" zijn de kosten opgenomen voor

⁵ of – als dat mogelijk en vanuit dierenwelzijnsoogpunt verantwoord is - naar een dierenopvang worden vervoerd.

de bijeenkomsten en voor het inschakelen van extern advies. Deze kosten worden begroot op € 10.000.

Overzicht samenwerking met en ondersteuning van wildbeheereenheden

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Samenwerken met en ondersteunen van wildbeheereenheden.
- Regelmatig overleggen met wildbeheereenheden.
- Versturen van nieuwsbrieven naar de WBE's en hun leden.
- Het organiseren van bijeenkomsten voor de WBE's.

De werknemers van de FBE voeren de meeste werkzaamheden zelf uit. De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". De kosten voor de bijeenkomsten en extern advies worden begroot op € 10.000.

Communicatie

De FBE heeft een website (www.fbezh.nl) en ondersteunt de provincie bij de communicatie over het faunabeheer. Op de website publiceert de FBE de faunabeheerplannen, jaarverslag en telrapporten. De faunabeheerplannen zijn vaak omvangrijk met veel technische details. De FBE verbetert de website in 2024 door het opnemen van voor een breed publiek toegankelijke informatie over de faunabeheerplannen.

Kosten voor communicatie

Onder de begrotingspost "communicatie" zijn de kosten voor het in stand houden en verbeteren van de website opgenomen. Deze worden begroot op € 10.000. De werknemers voeren ook werkzaamheden uit ten behoeve van de communicatie, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht communicatie

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Het in stand houden en verbeteren van de website van de FBE.
- Het ondersteunen van de provincie bij de communicatie over het faunabeheer.

De kosten voor de website worden begroot op € 10.000. De werknemers van de FBE voeren ook werkzaamheden uit ten behoeve van de communicatie, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Project verbeteren gegevensverzameling

Zoals hiervoor al is aangegeven, zijn gegevens (data) de ruggengraat van het faunabeleid en -beheer. Ze zijn o.a. nodig voor de onderbouwing van het faunabeheer in de faunabeheerplannen, voor de evaluatie van het beheer en voor het beleid. De belangrijkste zijn: telgegevens,

schadegegevens en beheergegevens. Er zijn veel gegevens beschikbaar maar er zijn vier problemen.

Problemen rond de huidige gegevensverzameling

In de eerste plaats zijn sommige gegevens er niet of zijn de gegevens die er wel zijn, onvoldoende voor de onderbouwing van het faunabeheer. Een voorbeeld hiervan is telgegevens (populatiegegevens) van zoogdieren. De FBE heeft daarom recent een telling van hazen met warmtebeeldkijkers opgezet maar ook voor o.a. konijnen, vossen en marterachtigen zijn meer gegevens nodig. Een ander voorbeeld is gegevens over schade. Landbouwschade wordt getaxeerd in het kader van de regeling voor een tegemoetkoming in de faunaschade maar gegevens over schade aan andere belangen worden bijna niet systematisch verzameld. De FBE heeft een registratie van incidenten met meeuwen in het havengebied opgezet, verzamelt gegevens over aanrijdingen en verkrijgt gegevens via de plannen van aanpak die uitvoerders in sommige gevallen moeten maken, maar er is meer nodig.

In de tweede plaats worden er steeds vaker, al dan niet terecht, vragen gesteld over de betrouwbaarheid en/of representativiteit van de gegevens. Bijvoorbeeld de gegevens over getaxeerde landbouwschade liggen al een aantal jaren onder vuur. Een ander voorbeeld is gegevens over aanrijdingen en valwild. De wildbeheereenheden registreren de hun bekende gegevens in het registratiesysteem van de FBE maar andere organisaties hebben ook gegevens die moeilijk boven water te krijgen zijn. Het laatste voorbeeld betreft de afschotgegevens. In Noord-Holland zijn er vragen gerezen over de correctheid van hun ganzenafschotgegevens. Alhoewel de situatie in Zuid-Holland niet overeenkomt met de situatie in Noord-Holland, kan het signaal uit Noord-Holland niet worden genegeerd. Bovendien is doorlopende verbetering, zeker nu gegevens steeds meer onder een vergrootglas worden gelegd, nodig. Hierna wordt nog een toelichting gegeven op de verschillen tussen de faunabeheereenheden bij het verzamelen van de afschotgegevens. Tot voor kort gebruikten alle provinciale faunabeheereenheden, m.u.v. de FBE Zuid-Holland, hetzelfde registratiesysteem (FRS). Noord-Holland is onlangs overgestapt op een ander systeem. De FBE Zuid-Holland heeft een eigen registratiesysteem en stelt bovendien de afschotgegevens niet ter beschikking aan Bij12 voor de controle op adequaat gebruik in het kader van de tegemoetkoming in de faunaschade. Een agrariër krijgt in de regel geen tegemoetkoming als zijn jager niet regelmatig de betreffende dieren heeft bejaagd. Bij12 heeft toegang tot de registratiesystemen van alle FBE's (behalve in Zuid-Holland) om dit te controleren. De FBE Zuid-Holland heeft zich altijd verzet tegen toegang voor Bij12 o.a. omdat het de betrouwbaarheid van de afschotgegevens aantast.

In de derde plaats zijn er onvoldoende regionale gegevens beschikbaar. Regionale gegevens zijn nodig om maatwerk in het beheer te realiseren. Maatwerk doet in veel gevallen beter recht aan de beschermingsgedachte en is vaak ook effectiever in het voorkomen van schade. De rechter eist bovendien steeds meer een regionale onderbouwing. Bijvoorbeeld het beheer ter voorkoming van predatie van bodembroeders (o.a. boerenlandvogels en meeuwen) vereist een regionale onderbouwing waarvoor op het ogenblik de gegevens niet beschikbaar zijn. Ook voor bijvoorbeeld

het ganzenbeheer zijn regionale schadegegevens nodig. De FBE verzamelt wel gegevens maar het moet systematischer, bijvoorbeeld door te verzamelen via een digitaal registratiesysteem.

art.5.1-2i

Rechterlijke toetsing

Al vanaf 2016 worden in Zuid-Holland bijna alle besluiten rond het faunabeheer aangevochten bij de rechter. In de eerste jaren bleven bijna alle besluiten overeind. Een aantal jaar geleden is er echter een duidelijke kentering opgetreden. De problemen met de gegevens zijn een belangrijke oorzaak hiervan. De rechter eist steeds meer een concrete - d.w.z. specifiek voor een gebied/regionale - onderbouwing en toetst de gegevens streng. Deze kentering is in geheel Nederland opgetreden, niet alleen in Zuid-Holland. Het laatste mijlpunt in deze ontwikkeling naar steeds striktere toetsing, is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS) over het Noord-Hollandse faunabeheerplan voor provinciaal en landelijk vrijgestelde soorten (ECLI:NL:RVS:2023:1545). De uitspraak komt erop neer dat de AbRvS de uitvoering van de landelijke en provinciale vrijstelling in Noord-Holland buiten werking heeft gesteld vanwege het ontbreken van een goede en concrete onderbouwing van deze regelgeving. Als gevolg van de uitspraak is zo goed als al de bestrijding in Noord-Holland van houtduif, zwarte kraai, kauw, konijn, vos, knobbelzwaan, meerkooi, spreeuw, gaai en ekster stilgelegd.

De uitspraak heeft uiteraard ook gevolgen voor Zuid-Holland. De afronding van de faunabeheerplannen voor de landelijk vrijgestelde soorten zwarte kraai, kauw, houtduif en vos is opgeschort omdat de benodigde gegevens er simpelweg niet zijn. Dit komt o.a. doordat deze soorten al ongeveer 20 jaar door de minister landelijk zijn vrijgesteld en de rechter een algemene vrijstelling in de regel niet mag toetsen. Er was dus geen directe noodzaak om deze gegevens te verzamelen. De AbRvS heeft de ministerieel regelgeving toch getoetst en heeft geoordeeld dat de minister de vrijstelling niet goed heeft onderbouwd. Vervolgens heeft de AbRvS bepaald dat de onderbouwing ook in het faunabeheerplan kan worden gegeven.

Vernieuwing van het digitale registratiesysteem van de FBE.

Het registratiesysteem van de FBE is ongeveer 15 jaar oud. Het functioneert nog maar is toe aan vernieuwing. De techniek heeft niet stilgestaan, waarvan met een vernieuwing kan worden geprofiteerd. De ontwikkelaar van Dora (Wididi) is bezig met vernieuwing van het platform in het kader van opdrachten uit andere provincies. De FBE Zuid-Holland kan overgaan naar dit nieuwe platform maar ook naar een ander platform. Bij de keuze voor het nieuwe platform wordt uiteraard rekening gehouden met de benodigde uitbreiding en verbetering van de gegevensverzameling.

Overzicht project verbeteren gegevensverzameling

Gezien de hiervoor geschetste problemen is het duidelijk dat verbeteren van de gegevensverzameling een prioriteit moet zijn voor zowel FBE als provincie. Hieraan wordt

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag

tel (085) 210 3628 | info@fbez.nl | www.fbez.nl

projectmatig gewerkt. Naar verwachting duurt het gehele project ongeveer twee jaar (2024 en 2025). De FBE wil in dit project nauw samenwerken met de provincie. Daarbij wordt uiteraard gekeken naar ontwikkelingen elders in het land.

De kosten in 2024 zijn naar schatting € 60.000. voor de inhuur van deskundigen en voor het nieuwe registratiesysteem.

Project verbeteren valwildregeling

Dieren die gewond zijn geraakt bij een aanrijding of door een andere oorzaak (bijvoorbeeld door honden of hekwerken) moeten zo snel mogelijk uit hun lijden worden verlost⁶. Het gaat in eerste instantie om reeën en damherten maar ook andere dieren worden aangereden. In Zuid-Holland is er daartoe een valwildregeling die wordt uitgevoerd door de wildbeheereenheden onder coördinatie van de FBE. In het kader van deze regeling verzamelen de wildbeheereenheden ook gegevens over aanrijdingen en overige incidenten waardoor reeën en damherten gewond raken of overlijden (valwildgegevens). Als je maatregelen wilt treffen om deze aanrijdingen en overige incidenten te voorkomen, heb je eerst goede gegevens nodig over de opgetreden aanrijdingen en incidenten. Omdat veel instanties zijn betrokken bij het "afhandelen" van valwild, is er echter geen totaaloverzicht van deze gegevens. Daarnaast willen provincie en FBE de valwildregeling uitbreiden. Op het ogenblik kunnen alleen ree en damhert uit hun lijden worden verlost.

Zelfs op basis van de bekende gegevens, is het aantal aanrijdingen en overige incidenten waarbij reeën en damherten zijn betrokken onaanvaardbaar hoog. De FBE voert beheer uit om het aantal incidenten terug te dringen. Dit beheer kan aanzienlijk worden verbeterd als de gegevens vollediger zijn. Met de gegevens worden de knelpunten gelokaliseerd. Vervolgens wordt bekeken welke preventieve maatregelen er kunnen worden genomen om het probleem op te lossen. Bijvoorbeeld het plaatsen van een raster of het nemen van maatregelen op of rond de weg (maaïen van bermen, snelheidsbeperkingen). Hierover is overleg nodig met de wegbeheerder en andere instanties. Hiervoor zijn goede gegevens uiteraard ook essentieel. Als preventieve maatregelen het probleem niet kunnen oplossen, wordt het afschot bijgesteld.

Overzicht project verbeteren valwildregeling

Gezien het voorgaande is het duidelijk dat het verbeteren van de valwildregeling een prioriteit moet zijn voor zowel FBE als provincie. Hieraan wordt projectmatig gewerkt. Naar verwachting duurt het gehele project ongeveer twee jaar (2024 en 2025). De kosten in 2024 worden begroot op € 25.000 voor de inhuur van deskundigen.

⁶ of – als dat mogelijk en vanuit dierenwelzijnsoogpunt verantwoord is - naar een dierenopvang worden vervoerd.

5. OPSTELLEN FAUNABEHEERPLANNEN EN UITVOEREN

FAUNABEHEER TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST

Beheer ganzen

De grote populaties van verschillende ganzensoorten veroorzaken in Zuid-Holland schade aan de landbouw en flora en fauna. Ook vormen ze een bedreiging voor de vliegveiligheid. Het terugbrengen van de populaties jaarrond in Zuid-Holland verblijvende ganzen is geen makkelijke opgave. De FBE heeft hiertoe regiogroepen ingesteld die – onder leiding van de FBE - regelmatig overleggen over het beheer en de wijze waarop de in het faunabeheerplan vastgestelde doelen kunnen worden bereikt. In de ruiperiode worden grote groepen ganzen gevangen en gedood met CO₂. De werkzaamheden voor het beheer van ganzen in 2024 zijn het - samen met de faunabeheereenheden van Noord-Holland en Flevoland - opstellen van een interprovinciaal ganzenplan, het vangen van ganzen in de ruiperiode en het aansturen, coördineren en evalueren van het ganzenbeheer.

Kosten voor beheer ganzen

De werknemers van de FBE voeren veel werkzaamheden zelf uit maar er worden ook extra kosten gemaakt die onder de begrotingspost “beheer ganzen” zijn opgenomen. Het betreft met name de kosten voor het vangen van ganzen door een externe partij en de kosten voor het interprovinciale ganzenplan. Daarnaast worden er nog enige kosten gemaakt voor de aansturing en coördinatie van het ganzenbeheer. Deze kosten worden begroot op € 85.000. Dit is € 35.000 meer dan in 2023 is begroot. Dit komt door de kosten voor het interprovinciale ganzenplan.

Overzicht beheer ganzen

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Het opstellen van een interprovinciaal ganzenplan.
- Het vangen van ganzen in de ruiperiode.
- Het organiseren van de bijeenkomsten van de vier regiogroepen van de FBE.
- Het aansturen, coördineren en evalueren van het ganzenbeheer.

De kosten voor het interprovinciale ganzenplan, het vangen van ganzen, de regiogroepen en de aansturing van het ganzenbeheer worden begroot op € 85.000. De werknemers van de FBE voeren ook werkzaamheden uit ten behoeve van het ganzenbeheer, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost “personeelskosten”.

Beheer knobbelzwanen, smienten en meerkoeten

In 2023 is de FBE gestart met het opstellen van het nieuwe faunabeheerplan voor de knobbelzwanen. Dit faunabeheerplan wordt in 2024 voltooid. Voor smienten en meerkoeten zijn er op het ogenblik geen faunabeheerplannen van kracht. De FBE stelt in 2024 geen faunabeheerplannen voor smienten of meerkoeten op.

Kosten voor beheer knobbelzwanen, smienten en meerkoeten

De FBE is verplicht om een wetenschapper te betrekken bij het opstellen van een faunabeheerplan. Voor het schrijven van delen van het nieuwe knobbelzwanenfaunabeheerplan wordt een expert ingehuurd. De kosten hiervoor worden begroot op € 15.000. De werknemers van de FBE voeren ook werkzaamheden uit voor het nieuwe faunabeheerplan, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht beheer knobbelzwanen, smienten en meerkoeten

De FBE voert de volgende werkzaamheden uit in 2024:

- Het opstellen van een nieuw faunabeheerplan knobbelzwanen.

Voor het schrijven van delen van het plan wordt een expert ingehuurd. De kosten hiervoor worden begroot op € 15.000. De werknemers van de FBE voeren ook werkzaamheden uit ten behoeve van het faunabeheerplan, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Beheer meeuwen

De werkzaamheden voor het beheer van meeuwen in 2024 betreffen het adviseren van bedrijven en uitvoerders en het beoordelen van maatwerkadviezen. De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. Daarom zijn er geen kosten opgenomen onder deze begrotingspost. De kosten voor de werknemers van de FBE zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

De FBE voert in 2024 geen werkzaamheden uit voor het beheer van meeuwen in stedelijk gebied.

Overzicht beheer meeuwen

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Het adviseren van bedrijven en uitvoerders en het beoordelen van maatwerkadviezen.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Beheer kraaiachtigen

De werkzaamheden voor het beheer van kraaiachtigen in 2024 betreffen het voltooien van de faunabeheerplannen voor zwarte kraai en kauw en/of het onderbouwen van aanvragen voor beheer in deelgebieden. Dit is afhankelijk van het beschikbaar komen van schadegegevens. De FBE heeft in 2023 nieuwe faunabeheerplannen opgesteld voor zwarte kraai en kauw. Deze faunabeheerplannen zijn niet vastgesteld vanwege een uitspraak van de Raad van State over een Noord-Hollands faunabeheerplan waarin de onderbouwingseisen voor het beheer zijn aangescherpt. Er zijn op het ogenblik onvoldoende schadegegevens beschikbaar om aan deze eisen te voldoen. Het is op het ogenblik niet duidelijk of de faunabeheerplannen in 2024 kunnen

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag

tel (085) 210 3628 | info@fbez.nl | www.fbez.nl

worden voltooid. Indien voldoende gegevens beschikbaar komen, bekijkt de FBE of de faunabeheerplannen kunnen worden voltooid. Een alternatief is dat de FBE ontheffingen voor deelgebieden zonder onderliggend faunabeheerplan aanvraagt. Hiervoor zijn dan wel voldoende gegevens nodig voor het betreffende deelgebied.

De FBE voert in 2024 geen werkzaamheden uit voor het beheer van roek, ekster en gaai.

Kosten voor beheer kraaiachtigen

De FBE is verplicht om een wetenschapper te betrekken bij het opstellen van een faunabeheerplan. Hiervoor is € 5.000 opgenomen onder de begrotingspost "beheer kraaiachtigen". De werknemers van de FBE voeren ook werkzaamheden uit ten behoeve van het faunabeheerplan of de aanvraag van ontheffingen, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht beheer kraaiachtigen

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Voltooien faunabeheerplannen voor zwarte kraai en kauw en/of het onderbouwen van ontheffingen voor deelgebieden waarvoor dit mogelijk; dit afhankelijk van het beschikbaar komen van voldoende schadegegevens.

Voor het inhuren van een expert is € 5.000 begroot. De kosten voor de werkzaamheden van de medewerkers van FBE zijn opgenomen onder "personeelskosten"

Beheer Jachtsoorten

De werkzaamheden voor het beheer van de jachtsoorten (wilde eend, houtduif, fazant en haas) in 2024 betreffen het voltooien van de nieuwe faunabeheerplannen voor deze soorten en het onderbouwen van aanvragen voor beheer ter voorkoming van schade in deelgebieden. De FBE heeft in 2023 nieuwe faunabeheerplannen opgesteld voor de wildsoorten. Deze faunabeheerplannen zijn niet vastgesteld vanwege onduidelijkheid over het openblijven van de jacht. De FBE voltooit deze plannen in 2024. Daarnaast worden eventueel aanvragen gedaan voor beheer ter voorkoming van schade in deelgebieden. Dit is afhankelijk van het beschikbaar komen van schadegegevens.

Kosten voor beheer jachtsoorten

De FBE is verplicht om een wetenschapper te betrekken bij het opstellen van een faunabeheerplan. Daarnaast moet het wettelijk kader worden aangepast naar de Omgevingswet. Hiervoor is € 10.000 opgenomen onder de begrotingspost "beheer jachtsoorten". De werknemers van de FBE voeren ook werkzaamheden uit ten behoeve van de faunabeheerplannen of de aanvraag van ontheffingen, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht beheer jachtsoorten

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Voltooien faunabeheerplannen voor de jachtsoorten en/of het onderbouwen van ontheffingen voor deelgebieden waarvoor dit mogelijk; dit afhankelijk van het beschikbaar komen van voldoende schadegegevens.

Voor het inhuren van een experts is € 10.000 begroot. De kosten voor de werkzaamheden van de medewerkers van FBE zijn opgenomen onder "personeelskosten"

Beheer konijnen

De werkzaamheden voor het beheer van konijnen in 2024 betreffen het adviseren van bedrijven en uitvoerders en het beoordelen van plannen van aanpak. De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. Daarom zijn er geen kosten opgenomen onder deze begrotingspost. De kosten voor de werknemers van de FBE zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht beheer konijnen

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Het adviseren van bedrijven en uitvoerders en het beoordelen van plannen van aanpak.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Beheer bevers

De werkzaamheden voor het beheer van bevers in 2024 betreffen het adviseren van waterschappen in het kader van het beoordelen van aanvragen voor bestrijding. De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. Voor het opstellen van een nieuw faunabeheerplan voor bevers, heeft de FBE gegevens en onderbouwing nodig van provincie en waterschappen. Zij zijn al geruime tijd bezig deze informatie te verzamelen. De FBE start met het opstellen van het nieuwe faunabeheerplan voor de bever als de benodigde gegevens en onderbouwing zijn geleverd.

Kosten voor beheer bevers

De werknemers van de FBE voeren de werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder "personeelskosten". De FBE heeft € 5.000 onder de post "beheer bevers" opgenomen voor het geval dat extern advies moet worden ingewonnen.

Overzicht beheer bevers

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag
tel (085) 210 3628 | info@fbez.nl | www.fbez.nl

- Het adviseren van waterschappen in het kader van het beoordelen van aanvragen voor bestrijding.
- Het eventueel starten met het opstellen van een nieuw faunabeheerplan voor bevers.

De werknemers van de FBE voeren veel van deze werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten". Voor het inwinnen van extern advies is € 5.000 begroot.

Beheer hoefdieren

De werkzaamheden voor het beheer van hoefdieren in 2024 betreffen het adviseren over en beoordelen van de jaarlijkse plannen van aanpak van de WBE's voor het beheer van reeën en damherten. De FBE is ongeveer twee jaar geleden begonnen, samen met de WBE's, met het verbeteren van het beheer van reeën en damherten met het oog op het behalen van de doelen. De WBE's hebben veel ondersteuning nodig bij het opstellen van de plannen van aanpak. De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. Daarom zijn er geen kosten opgenomen onder deze begrotingspost. De kosten voor de werknemers van de FBE zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht beheer hoefdieren

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Het adviseren over en beoordelen van de jaarlijkse plannen van aanpak van de WBE's voor het beheer van reeën en damherten.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Beheer predatoren

De werkzaamheden voor het beheer van predatoren (vos, marterachtigen, wolf, goudjakhals, zwarte kraai en katten) in 2024 betreffen het aansturen en coördineren van het nachtelijke vossenbeheer ter bescherming van bodembroeders en het deelnemen in het Kernteam boerenlandvogels van de provincie. De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. Daarom zijn er geen kosten opgenomen onder deze begrotingspost. De kosten voor de werknemers van de FBE zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Overzicht beheer predatoren

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Het aansturen en coördineren van het nachtelijke vossenbeheer ter bescherming van bodembroeders.
- Het deelnemen in het Kernteam boerenlandvogels van de provincie.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag

tel (085) 210 3628 | info@fbez.nl | www.fbez.nl

Beheer verwilderde dieren, (invasieve) exoten en plaagdieren

De werkzaamheden voor het beheer van verwilderde dieren, (invasieve) exoten en plaagdieren in 2024 betreffen het beoordelen van plannen van aanpak voor het beheer van ratten en van verwilderde duiven in de bebouwde kom. De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden zelf uit. Daarom zijn er geen kosten opgenomen onder deze begrotingspost. De kosten voor de werknemers van de FBE zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Daarnaast heeft de provincie de FBE een opdracht gegeven voor het elimineren van de rosse stekelstaart. De provincie heeft echter zelf de aansturing en coördinatie van deze opdracht op zich genomen.

Overzicht beheer verwilderde dieren, (invasieve) exoten en plaagdieren

De volgende werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd:

- Het beoordelen van plannen van aanpak voor het beheer van ratten en van verwilderde duiven in de bebouwde kom.

De werknemers van de FBE voeren deze werkzaamheden uit, de kosten hiervoor zijn opgenomen onder de begrotingspost "personeelskosten".

Bijstellen faunabeheerplannen incl. adviesvraag aan deskundigen

Zoals hiervoor al is aangegeven, worden bijna al de besluiten rond het faunabeheer aangevochten. Daarbij brengen bezwaarmakers vaak deskundigenverklaringen en wetenschappelijke artikelen in. De rechter kan zelf ook advies inwinnen. Als gevolg hiervan moet de FBE zelf ook experts inschakelen om de deskundigenverklaringen en wetenschappelijke artikelen te beoordelen en vervolgens (eventueel) te weerleggen. Ook kan het nodig zijn de faunabeheerplannen aan te passen. De kosten hiervoor zijn van te voren moeilijk in te schatten. In 2024 lopen er veel rechtszaken en de rechtbank heeft in de zaak rond het faunabeheerplan voor de meeuwen zelf advies gevraagd aan STAB. De FBE heeft daarom € 30.000 opgenomen onder de begrotingspost "bijstellen faunabeheerplannen incl. adviesvraag aan deskundigen".

6. OVERHEADKOSTEN TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST

Bestuurskosten

De kosten voor het bestuur van de FBE zijn onder deze post opgenomen. De kosten hiervoor worden begroot op € 60.000.

De bestuursleden van de FBE verrichten hun taken onbezoldigd. Ze ontvangen wel een onkostenvergoeding voor de bestuursvergaderingen en andere bijeenkomsten.

FBE Zuid-Holland

© Faunabeheereenheid Zuid-Holland | Postbus 85881 | 2508 CN | Den Haag

tel (085) 210 3628 | info@fbezh.nl | www.fbezh.nl

De bestuurskosten zijn € 25.000 hoger begroot dan in 2023 omdat het bestuur heeft besloten de governance van de FBE te verbeteren. De FBE bestaat ruim 20 jaar en de werkzaamheden zijn aanzienlijk toegenomen. Ook de maatschappelijke druk op het faunabeheer is veel groter geworden. De governance wordt aangepast naar deze nieuwe realiteit. Het bestuur laat zich adviseren en de statuten worden in 2024 gewijzigd. Dit zorgt voor de extra kosten.

Kosten voor kantoorhuur

De kosten voor de kantoorhuur worden begroot op € 17.500.

De FBE huurt kantoorruimte (één kamer) bij de provincie Zuid-Holland. Met de provincie is destijds overeengekomen dat de kosten voor de huur via de begroting van de FBE lopen.

Kantoorkosten inclusief kosten voor kantoorautomatisering

Onder deze post vallen de kosten voor kantormateriaal, toners, briefpapier enz. en voor de kantoorautomatisering. Ook de bankkosten vallen onder deze post. De kantoorkosten inclusief kosten voor kantoorautomatisering worden begroot op € 10.000.

De kosten voor de kantoorautomatisering zijn inclusief de kosten voor software maar exclusief hardware.

Afschrijvingskosten

Onder deze post valt de afschrijving van hardware en kantoorinrichting. De afschrijvingskosten worden begroot op € 7.000.

De hardware (o.a. laptops) van de FBE wordt lineair afgeschreven. De kosten voor de software zijn opgenomen onder de kantoorkosten.

De FBE is in 2023 verhuisd naar een nieuwe kamer die in 2023 nog wordt ingericht. Hierdoor zijn de afschrijvingskosten € 3.000 hoger begroot dan voorheen.

Kosten voor verzekeringen

De kosten voor de verzekeringen worden begroot op € 11.000.

De FBE heeft op vijf gebieden een verzekering afgesloten: bestuurdersaansprakelijkheid, bedrijfsaansprakelijkheid, rechtsbijstand, verzuimpakket en (de wettelijk verplichte) arbodienst. Daarnaast heeft de FBE per 1 mei 2021 een aansprakelijkheidsverzekering ten behoeve van valwildaafhandelaars afgesloten.

De kosten voor de verzekeringen zijn € 3.500 hoger begroot dan in 2023 vanwege de stijging van de kosten die bij de FBE in rekening worden gebracht.

Accountants- en administratiekosten

Onder deze post zijn de kosten opgenomen voor de salarisadministratie, het samenstellen van de jaarrekening, de accountantsverklaring en voor de advieskosten pensioenen. De accountants- en administratiekosten worden begroot op € 14.000.

Overzicht overheadkosten

Onder de overheadkosten vallen: de bestuurskosten, de kosten voor kantoorhuur, de kantoorkosten inclusief kosten voor kantoorautomatisering, de afschrijvingskosten, de kosten voor verzekeringen en de accountants- en administratiekosten. De overheadkosten zijn ongeveer € 32.000 hoger begroot dan in 2023. Dit komt voornamelijk door de kosten voor het verbeteren van de governance die in 2024 worden gemaakt en daarnaast door prijsstijgingen.

De totale overheadkosten worden begroot op € 119.500.

7. PERSONEELSKOSTEN TOELICHTING PER BEGROTINGSPOST

Salarissen, sociale lasten en pensioenvoorzieningen

De kosten voor de salarissen, sociale lasten en pensioenvoorzieningen van de werknemers van de FBE zijn onder deze post opgenomen⁷. De kosten hiervoor worden begroot op € 430.000.

Faunabeheer is een gespecialiseerd werkveld. Kennis van o.a. de ingewikkelde wetgeving en jurisprudentie, de jachtpraktijk, ecologie, gegevensverwerking en -analyse en communicatie is nodig om de werkzaamheden van de FBE te kunnen uitvoeren. Voor het opstellen van een faunabeheerplan is al deze kennis in meer of mindere mate nodig. De werknemers van FBE, die verschillende achtergronden hebben en daarnaast tijdens het werk worden "bijgeschoold", voeren daarom de meeste werkzaamheden van de FBE zelf uit. Er worden wel regelmatig experts ingehuurd met name op het gebied van ecologie en data-analyse. Deze inhuur wordt afgestemd op de voor het betreffende werk benodigde expertise. De kosten voor deze expert-inhuur zijn elders opgenomen op deze begroting.

De FBE heeft op het ogenblik⁸ vijf werknemers in vaste dienst (3,9 Fte). Daarnaast heeft de FBE soms tijdelijke werknemers in dienst of werkt er een stagiair bij de FBE. De inschaling van de vaste werknemers van de FBE heeft plaatsgevonden op basis van functiebeschrijvingen en volgens de provinciesystematiek. De salarissen van de werknemers volgen de trendmatige en Cao-ontwikkelingen van de provincie. In deze systematiek krijgt een werknemer ieder jaar een salarisverhoging toegekend totdat de werknemer aan het einde van zijn schaal is beland. Het

⁷ Inclusief stagevergoedingen

⁸ Inclusief de werknemer die per 1 november 2023 in dienst komt. De vacature heeft lang open gestaan.

salaris wordt ook aangepast conform de provinciale Cao-afspraken. In 2022 zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden van de FBE-werknemers ook meer in lijn gebracht met de secundaire arbeidsvoorwaarden van de provincie.

Overige personeelskosten

Onder de overige personeelskosten vallen de reiskosten, opleidingskosten en kosten voor de overige arbeidsvoorwaarden van de werknemers van de FBE. De kosten hiervoor worden begroot op € 20.000.

Overzicht personeelskosten

De personeelskosten zijn de kosten voor de werknemers van de FBE. Het betreft de kosten voor salarissen inclusief sociale lasten en pensioenvoorzieningen en de overige personeelskosten. De totale personeelskosten zijn €46.000 hoger begroot dan in 2023. Dit komt door de extra werkzaamheden die de FBE in 2024 uitvoert, de toegenomen werkzaamheden van de FBE en stijgingen in de kosten.

De totale personeelskosten worden begroot op € 450.000.

8. TOTAAL BEGROTING

Het totaal van de begroting is € 874.500.